

ПРОЄРУЧИЦЯ

*Парафіяльний часопис храму Богородиці Проєручиці
Української Греко-Католицької Церкви*

М. ТАЛЛІНН

9 СІЧНЯ 2016 Р. Б. №02 (6)

ОБРИЗАННЯ ТА НАЙМЕНУВАННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

“Як сповнились вісім день, коли мали обрізати хлоп’ятко, назвали Його Ісус – ім’я, що надав був ангел, перше, ніж Він почався в лоні” (Лк. 2, 21). Господь Бог наказав робити обрізання як обов’язок, котрий “буде знаком союзу між мною й вами” (Бут. 17, 11).

Наказ той дав Господь Бог Авраамові, і Мойсеєві наказав (див. Лев. 12, 3), щоб ізраїльський народ зберігав закон обрізання, — закон, що був образом і провіщенням нашого хрещення.

А зі слів святого євангелиста бачимо, що Ісус Христос підкорився законіві. Бо ж сам Спаситель так каже: “Не думайте, що я прийшов усунути закон чи пророків: я прийшов їх не усунути, а доповнити” (Мт. 5, 17). І доповнив Він закон той, коли, замість обрізання, встановив таїнство хрещення, коли водою і Духом очистив нас від усякої нечистоти і доповненим та досконалим новим звітом з’єднав нас із небесами.

При обрізанні надано святому Дитяті ім’я Ісус. Коли бо архангел Гавриїл благовістив Пречистій Діві воплощення Сина Божого, тоді сказав: “...й вродиш сина й даси Йому ім’я Ісус” (Лк. 1, 31). А коли згодом святому Йосифу явився у сні ангел, він так само сказав йому, що Пречиста Діва “породить сина, і ти даси Йому ім’я Ісус” (Мт. 1, 21).

А коли хто вимовить те ім’я “Ісус”, то радується ціле небо, радується вселенна, і дрижить усе пекло, бо ім’я це носить Той, хто прийняв на себе закон: “Він понизив себе, ставши слухняним аж до смерти, смерти ж – хресної. Тому і Бог Його вивищив і дав Йому ім’я, що понад усяке ім’я, щоб перед іменем Ісуса всяке коліно приклонилося на небі, на землі й під землею, і щоб усякий язик визнав, що Ісус Христос є Господь на славу Бога Отця” (Флп.2,8-12).

І не людському слову висловити цю святість, славу і силу того імені. В ім’я те апостоли чуда творили. “В ім’я Ісуса Христа Назарянина, встань і ходи!” (Ді. 3, 6), – сказав святий Петро кривому, і той встав і хвалив Господа. І чого лиш попросимо в Ім’я це, то отримаємо, бо ж сам Спаситель сказав: “Істинно, істинно кажу вам: Чого б ви тільки попросили в Отця, Він дасть вам у моє ім’я” (Йо. 16, 23). І благо тим, які взивають ім’я Ісуса, бо “ім’ям моїм виганятимуть бісів” (Мр. 16 17), а “коли взиваємо ім’я Ісус, то Спаситель разом з нами поборює сатану, тому утікають вороги, коли чують Ім’я Ісус” (св. Юстин),

а “дияволи дрижать, коли чують ім’я те” (св. Григорій Богослов). В годину смерти Ім’я Ісус є нашою обороною і запорукою спасіння, тому-то святий первомученик Стефан, каменований, вголос взивав: “Господи Ісусе, прийми дух мій!” (Ді. 7, 59), бо знав те, що і нам знати треба: “...імени немає іншого під небом, що було дане людям, яким ми маємо спастися” (Ді. 4, 12). І всяка радість, всяка надія міститься в Імені тім. “Ім’я Ісус є медом уст моїх, милозвучним відгомонам мого вуха і радістю мого серця” (св. Вернард).

Тому святий апостол Павло заповідає вірним: “І все, що б ви тільки говорили й робили, – все чиніть в ім’я Господа Ісуса, дякуючи Богові Отцеві через нього” (Кол. 3, 17). А коли нависне над нами хмара горя і лихоліття, коли потечуть сльози з очей наших, а біль стисне груди, тоді згадаймо слова пророка: “І клич до мене за лихої години, я визволю тебе, і ти мене прославиш!” (Пс. 50(49), 15). І вживаймо Ім’я Ісус, як вживав його святий мученик і єпископ Антіохії Ігнатій (пам’ять його відзначаємо 20 грудня), який перед своєю мученицькою смертю сказав так: “Ім’я те не може уступити з уст моїх, воно не може бути усунене з мого серця”.

Нехай буде слава, честь і поклоніння Христу Ісусу, “у Ньому ви були й обрізані обрізанням нерукотворним, коли ви з себе скинули це смертне тіло, – обрізанням Христовим. Поховані з Ним у хрещенні, з ним ви разом також воскресли, вірою в силу Бога, який воскресив Його з мертвих” (Кол. 2, 11-12). Нехай буде честь Імені Ісусовому, і світ цілий нехай Його славить і величає і нехай спасеться Ім’ям тим кожен, хто з вірою вживає: “Ісусе, Сину Божий, помилуй нас!”

14 січня, також відзначаємо початок нового календарного року за юліанським календарем. Починаймо рік цей з Богом і з вірою в краще майбутнє.

Ми ж пам’ятаймо про те, що рік іде за роком; час летить стрілою і хтозна, чи дочекаємося наступного нового року. Летимо, як камінь, пущений згори, і зупинимося аж у вічності. Знаємо, яке наше життя, мабуть, не зовсім святе, але не знаємо того, що перед нами і що нас жде.

Благослови, о Господи, вінець року нового, а ми починаймо нове життя, життя віри і добрих діл, на пожиток душ наших і на славу Імені Господа нашого Ісуса Христа.

Січень 10 (28) **Неділя по Різдіві. Глас 7. Єв. 10.**

Пам'ять свв. і праведних Йосифа Обручника, Давида царя і Якова, по плоті брата Господнього. Свв. мчч. 20000, спалених у Нікомидії.

Тропар, глас 7: Розрушив Ти хрестом твоїм смерть,* створив Ти розбійникові рай,* мироносицям плач перемінив єси,* і апостолам проповідати повелів єси,* що воскрес Ти, Христе Боже,* даючи світові велику милість.

Тропар празника, глас 4: Різдво Твоє, Христе Боже наш,* засвітило світові світло розуміння:* в ньому бо ті, що звіздам служили, від звізди навчилися* поклонитися Тобі – Сонцю правди,* і пізнавати Тебе – Схід з висоти.* Господи, слава Тобі.

Тропар святим, глас 2: Благовістуй, Йосифе, чудеса Давидові, богоотцю.* Ти бачив Діву, що родила,* з пастирями славословив Ти,* з волхвами поклонився Ти, від ангела вістку прийнявши.* Моли Христа Бога спасти душі наші.

Слава: Кондак святим, глас 3: Днесь радости сповняється божественний Давид,* а Йосиф хвалу з Яковом приносить,* вінець бо прийнявши через споріднення з Христом, радуються,* і несказанно на землі родженого оспівують, і кличуть:* Щедрий, спасай тих, що Тебе почитають.

І нині: Кондак празника, глас 3: Діва днесь преістотного родить* і земля вертеп неприступному приносить.* Ангели з пастирями славословлять,* а волхви зо звіздою подорожують,* бо ради нас родилося дитя мале – предвічний Бог.

Прокімен, глас 7: Господь кріпость людям своїм дасть, Господь благословить людей своїх миром (Пс. 28,11).

Стих: Принесіть Господеві, сини Божі, принесіть Господеві молодих баранців (Пс. 28,11).

Прокімен святим, глас 4: Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів (Пс. 67,36).

АПОСТОЛ:**Послання до Галатів 1:11-19**

11 Звістую вам, брати, що Євангелія, яку я вам проповідував, не є за людською мірою; 12 бож я її не прийняв, ані навчився від людини, лише - через об'явлення Ісуса Христа. 13 Ви чули про мою поведінку колись у юдействі, про те, як я несамовито гонив Божу Церкву та руйнував її. 14 Я перевищував у юдействі багатьох ровесників з мого роду, будши запеклим прихильником передань моїх предків. 15 Та коли той, хто вибрав мене вже від утроби матері моєї і покликав своєю благодаттю, 16 зволив об'явити в мені Сина свого, щоб я проповідував його між поганями, то я негайно, ні з ким не радившись, 17 ані не подавшись в Єрусалим до тих, що були апостолами передо мною, пішов в Арабію, а потім знову повернувся в Дамаск. 18 По трьох роках по тому пішов я у Єрусалим відвідати Кифу і перебув у нього п'ятнадцять день. 19 А іншого з апостолів я не бачив, крім Якова, брата Господнього.

Алилуя, глас 4: Пом'яни, Господи, Давида і всю кротость його (Пс. 131,1).

Стих: Бо клявся він Господеві, обіцявся Богові Якова (Пс. 131,2).

ЄВАНГЕЛІЄ:**Євангелія від Матея 2:13-23**

13 Якже вони вирушили в дорогу, ангел Господній з'явився вві сні Йосифові й каже: "Устань, візьми дитятко і його матір, і втікай в Єгипет, і перебудь там, поки я тобі не скажу, бо Ірод розшукуватиме дитя, щоб його вбити." 14 Вставши Йосиф, узяв уночі дитятко та його матір і пішов у Єгипет, 15 де перебув до смерти Ірода, щоб збулося сказане Господом через пророка: "З Єгипту я покликав мого сина." 16 Тоді Ірод, побачивши, що мудреці з нього насміялись, розлютився вельми й послав повбивати у Вифлеємі й по всій його окрузі всіх дітей, що мали менше, ніж два роки, згідно з часом, що пильно вивідав був від мудреців. 17 Тоді справдилось те, що сказав був пророк Єремія: 18 "В Рамі чути голос, плач і тяжке ридання: то Рахиль плаче за дітьми своїми й не хоче, щоб її втішити, бо їх немає." 19 Якже вмер Ірод, ангел Господній з'явився вві сні Йосифові в Єгипті 20 і каже: "Встань, візьми дитятко та його матір і повернись в Ізраїльську землю, бо вмерли ті, що чигали на

життя дитятка.” 21 Устав він, узяв дитячко та його матір і прийшов в Ізраїльську землю, 22 але, почувши, що в Юдеї царює Архелай замість Ірода, батька свого, побоявся іти туди. Попереджений же ввісні, він пішов у галилейські сторони 23 і, прибувши туди, оселився в місті, що зветься Назарет, щоб збулося сказане пророками, що Назорей назветься.

Замість Достойно, приспів: Величай, душе моя, чеснішу і славнішу від горних воїнств – Діву пречисту, Богородицю.

І ірмос, глас 1: Любе то нам, бо безпечне від страху, вигідне мовчання; з любови же, Діво, прости пісні, милозвучно складені, не легко є. Але, о, Мати, силу, як Ти зволиш, подай.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте Його в вишніх (Пс. 148, 1).

Другий: Радуйтеся, праведні, у Господі, правим належить похвала (Пс. 32, 1). Аلیلія, трічі.

П Р И Т Ч А

Одного разу жінці приснився сон, що за прилавком магазину стоїть Господь Бог.

– Господи! Це Ти? – вигукнула вона з радістю.

– Так, це Я, – відповів Бог.

– А що у Тебе можна купити? – запитала жінка.

– У мене можна купити все, – пролунала відповідь.

– В такому випадку дай мені, будь ласка, здоров'я, щастя, любові, успіху і багато грошей.

Бог доброзичливо посміхнувся і пішов у підсобне приміщення за замовленим товаром.

Через деякий час Він повернувся з маленькою паперовою коробочкою.

– І це все?! – вигукнула здивована і розчарована жінка.

– Так, це все, – відповів Бог. – Хіба ж ти не знала, що в моєму магазині продається тільки насіння?

Збірка 12 листів Митрополита Андрея Шептицького до мами
ШОСТИЙ ЛИСТ - У БРАТА БЕППО САРТО

Моя Кохана Мамо!

Якось так зложилося, що я ніколи не мав можливості розказати Тобі про мою зустріч, чи, радше, навіть можна сказати «євангельську Дружбу», із тією історичною постаттю і правдивим святцем на землі, яким був наш Папа Пій Х. Навіть тоді, коли ми з Тобою, Мамо, з радістю приймали вістку, що Христос покликав на свого намісника на землі патріарха Венеції, кардинала Йосифа Сарта, я забув Тобі розказати про мій побут у Венеції і кілька днів перебування в його палаті, в тому числі, коли я мусів їхати до Риму.

А саме, коли мене повідомлено, що ніхто досі не поцікавився архівом монастиря Мехітаристів ім. св. Юрія у Венеції, де згодом повинні знаходитися слов'янські рукописи чи перводруки з 15-го сторіччя, їдучи до Риму, я рішив на кілька днів задержатися у Венеції. Негайно я написав листа до кард. Йосифа Сарта з проханням дозволити його відвідати, а при тому попросив я теж дозволу, хоч би згрубша переглянути архів монастиря ім. св. Юрія. Не минув тиждень, коли наспіла дуже сердечна відповідь від кардинала, запросини замешкати у нього, як довго я хочу, а враз із тим доручення архівареві монастиря ім. св. Юрія, рясофорові Веніямініві бути мені до послуг. А на кінці листа була маленька дописка, чи не міг би я йому переслати переклад на італійську мову нашої Божественної Літургії, незалежно чи св. Василія Великого чи св. Івана Золотоустого. Свого часу він дуже цікавився літургіями Сходу, він має відписи деяких коптійських і мелхитських Літургій, але українських Літургій, чи то пак слов'янських, в італійському перекладі він не має.

На щастя, в мене були ще відписи перекладу Літургій св. Василія Великого на італійську і французьку мови, як теж навіть і поодинокі пояснення св. Василія (ми їх спільно перекладали ще з часів побуту в монастирі в Добромилі у хвилинах, вільних від зайняття), і я зараз таки, подаючи речинець мого приїзду до Венеції, переслав це кардиналові Йосифові.

Вісїдаючи в назначений день із швидкого поїзда Відень – Рим на центральній станції у Венеції (а було це вже під вечір), я спостеріг, що деякі прохожі, що ждали на поїзд, оглядаються за якимсь священиком і поздоровляють його, а він досить швидкою ходою іде від вагона до вагона. Нагло цей священик оглянувся і, побачивши мене, закликав у голос:

– Вітайте! Вітайте!

– Еміненціє... – почав я говорити, вітаючися, але кардинал замахав руками:

– Без титулів, без титулів! Ви є брат Андрей, а я брат Беппо! Ходіть, ходіть! Мої сестри Рोजа і Ганна вже приготували перекуску й ждуть вас. Жде теж і брат Веніямін, який навіть приніс якесь слов'янське шпаргалля для вас!

Мушу тобі признатися, що в цьому святому домі, хоч ззовні це була патріарша палата, я почувався, як у Тебе в Прилбичах. Ця невимущена, повна щирості атмосфера, сердечність, яка йшла від серця, а не від навченої куртуазії, ця простота прислужитися гостеві, якою пронизані були сестри патріарха Сарта, які вели йому господарство, а враз із цим безпосередність вияву у розмові – все це було просто зворушливо людське й таке далеке від цього, що я зустрічав на відвідинах інших прелатів і достойників.

Коли зговорилися, – з уваги на недугу святіш. Отця незбутнього Лева XIII, у якого ми з Тобою, Мамо, як пригадуєш були на авдієнції, – про можливість вибору кард. Йосифа папою, сестра Рожа на весь голос скрикнула:

– О, ні, Беппо, ні, ти вже маєш досить своїх кардинальських клопотів, ще тобі більше треба? – що, очевидно, викликало загальний сердечний сміх.

Наша розмова затягнулася по північ і, коли прийшов час розходитися, кардинал спитав мене:

– Коли ви хочете служити Божественну Літургію?

– Я звичайно служу в 6-й рано, – відповів я.

– Дуже добре! А чи дозволите, що я вам послужу? Бо мушу вам сказати, що я вивчив слов'янську Літургію докладно! Поміг мені в тому не хто інший, а наш архівар, з яким, завдяки вам, я ближче познайомився. Але ви мене поправте, – з цією лагідною усмішкою говорив далі кардинал, – коли я замість «Господи помилуй» скажу «Тобі, Господи».

– Одне й друге – це ж молитва! – сказав я.

– О ні, ні! – заперечив кардинал. – Ісус Христос любить порядок!

Чергового дня я відслужив нашу Службу Божу у приватній каплиці патріаршої палати, о. патріарх Йосиф служив мені до Служби Божої з тією євангельською покірністю, яка є привілеєм святих. Після Богослужби й благодарення кард. Йосиф узяв мене за руку, кажучи:

– А тепер ходім до їдальні й я вам зварю каву, а я вмю варити каву! Навіть мої найбільші вороги з посадником Венеції у провіді признають, що моя кава найсмачніша! Це саме твердить і сторож мого дому, якого я дуже часто по його праці частую кавою!

Згодом, Мамо, коли я вже їхав поїздом Венеція – Рим, я роздумував над питанням, що це є святість? Ми часом на проходах по парку, з Тобою у Прилбичах, Мамо, дискутували над різними дефініціями прерізних філософів на цю тему, а по суті, я по кільканадцятьох годинах побуту з отцем Сарто зрозумів цю найвищу правду, про яку ми співаємо у торжественних наших Літургіях: одягнутися в Христа. Чи ж не одягнувся в Христа патріарх – кардинал Венеції, який власноручно варить каву й частує нею свого непримиренного ворога – посадника міста й сторожа дому, який йому usługуює, і мене, гостя із Сходу?

Ти є Христова, Мамо, допоможи мені своїми молитвами, щоб я повністю одягнувся в Христа!

Твій син о. Андрей

У день св. Апостола Томи.

Видавець: Храм Богородиці Троєручниці, УТКЦ.

Відповідальний: о. Олег Поп'юк

Часопис видається на правах внутрішнього розповсюдження. Редакція не несе відповідальності за точність фактів, власних імен, цифр та інших даних.

Адреса: Laboratooriumi 22, Tallinn 10133

Тел: +372 583 52 562

e-mail: oleg.popiuk@gmail.com